

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 27 grudnia 2017 r.

Poz. 8740

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.677.2017.10 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 22 grudnia 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.)

orzekam

nieważność § 5 i § 8 Uchwały Nr XXXII/150/2017 Rady Miejskiej w Jutrosinie z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie: określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania spłaty lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Jutrosin oraz jej jednostkom organizacyjnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania tych ulg – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXII/150/2017 Rady Miejskiej w Jutrosinie z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie: określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania spłaty lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Jutrosin oraz jej jednostkom organizacyjnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania tych ulg została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 30 listopada 2017 r.

Powyższą uchwałę podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) w związku z art. 59 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

Organ nadzoru dokonując badania zgodności z prawem uchwały, stwierdził co następuje:

Rada Miejska w Jutrosinie działając na podstawie art. 59 ust. 1-3 ustawy o finansach publicznych w uchwale Nr XXXII/150/2017 z dnia 23 listopada 2017 r. określiła szczegółowe zasady, sposób i tryb umarzania, odraczania spłaty lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Jutrosin oraz jej jednostkom organizacyjnym, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazała organy uprawnione do udzielania tych ulg.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, mogą być umarzane, terminy ich spłaty mogą zostać odroczone lub płatność tych należności może zostać rozłożona na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4. Z kolei w myśl upoważnienia zawartego w art. 59 ust. 2-3 tejże ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek określić w drodze uchwały szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz

wskazać organ lub osobę uprawnione do udzielania tych ulg (art. 59 ust. 2), a także może, w drodze uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, o których mowa w ust. 1, w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 (art. 59 ust. 3).

W oparciu o ww. przepisy ustawy należy stwierdzić, że organowi stanowiącemu nie przyznano kompetencji do formułowania przesłanek umożliwiających stosowanie ulg (umorzenia, odroczenia lub rozkładania na raty) należności mających charakter cywilnoprawny. Tymczasem w § 5 uchwały rada miejska wprowadziła zapis, iż „należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny mogą być umarzone w całości albo w części lub ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem dłużnika, w szczególności jeżeli dłużnik ze względu na trudną sytuację finansową nie jest w stanie spłacić należności, a jej wyegzekwowanie może zagrozić jego egzystencji”. W ocenie organu nadzoru przyjęta przez radę regulacja wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego z art. 59 ust. 2 ustawy, bowiem nie mieści się ona w pojęciu zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych.

Podkreślenia wymaga, iż użyte przez radę w § 5 uchwały zwroty: „interes publiczny” oraz „ważny interes dłużnika” (przesłanki wynikające bezpośrednio z art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych) są pojęciami nieostrymi, które mają charakter klauzul generalnych. Oznacza to, że ich treść powinna być oceniana w kontekście konkretnej, indywidualnej sprawy przez organ do tego uprawniony w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Zastosowanie tych przesłanek zostało więc pozostawione uznaniu organu rozstrzygającego. Zatem rada nie może w żaden sposób określać i uściślać przesłanek unormowanych w art. 59 ust. 1 ustawy.

W opinii organu nadzoru za niewłaściwe należy uznać także postanowienia § 8 uchwały, w którym rada ustanowiła przesłanki uprawniające do przyznawania ulg w spłacie należności o charakterze cywilnoprawnym w przypadku złożenia wniosku przez dłużnika. Organ nadzoru zwraca uwagę, iż zapisy § 8 uchwały stanowią odzwierciedlenie treści art. 57 ustawy o finansach publicznych. Rada dokonując powtórzenia wskazanego przepisu ustawy wykroczyła poza ramy upoważnienia ustawowego zawartego w art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. W oparciu o jego treść rada posiada kompetencje do określenia m.in. szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, o których mowa w ust. 1 tego przepisu. Przepis ten nie uprawnia jednak rady do wprowadzenia postanowień determinujących stosowanie przepisów ustawy w przypadku zaistnienia określonych stanów faktycznych (w tym przypadku dotyczy to należności cywilnoprawnych powstałych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej lub innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego). Należy podnieść, że o tym zdecydował ustawodawca wprowadzając przepis art. 59 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Tym samym działanie rady należy zakwalifikować jako naruszające nie tylko przepis kompetencyjny, ale również konstytucyjną zasadę praworządności zawartą w art. 94 ustawy zasadniczej.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, wydanie niniejszego rozstrzygnięcia jest w pełni uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann